

**NICOLAUS COPERNICUS
UNIVERSITY
IN TORUŃ**

Faculty of Economic Sciences
and Management

Czynniki satysfakcji z pracy starszych pracowników w Polsce

Dominik Śliwicki

Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia
23-24 marca 2023, Warszawa

Agenda

1. Cel
2. Motywacja podjęcia tematu
3. Metodologia
4. Wyniki estymacji modelu
5. Wnioski

Cel:

Identyfikacja istotnych determinant satysfakcji z pracy wśród starszych pracowników w Polsce

Motywacja podjęcia tematu

- Satysfakcja z pracy – pozytywny stan emocjonalny wynikający z oceny doświadczeń zawodowych – Hong i Waheed (2011)
- Satysfakcja z pracy jest zwykle ukierunkowana na to, jak ludzie lubią lub nie lubią swojej pracy i jest związana z emocjami i uczuciami związanymi z tą pracą
- Satysfakcja z pracy jest definiowana jako postawa, która odzwierciedla subiektywną ocenę pracy (Spector, 2022; Weiss, 2002; Willimson, 1996)

Ważność satysfakcji z pracy ma dwojakie znaczenie:

- pracownicy maksymalizują swoje zadowolenie, co wpływa na ich dobrostan (Clark, 1997; Gambacorta & Iannario, 2013)
- wiąże się ze zwiększoną produktywnością i zaangażowaniem organizacyjnym (Clark, 1998; Dijkhuizen, et al., 2018)

Starsi pracownicy

- Niezadowoleni (mniej zadowoleni) pracownicy odchodzą szybciej na emeryturę (Kosloski i in., 2001; Schnalzenberger i in., 2014; Zacher, i Rudolph, 2017).
- Są skłonni do długich i częstych nieobecności chorobowych (Roelen i in., 2008; Ybema i in., 2010).
- Satysfakcja z wykonywanej pracy jest jednym z wielu czynników decydujących o pozostaniu bądź opuszczeniu stanu aktywności zawodowej (Aristovnik i Jaklic, 2013; von Bonsdorff, 2009; Salvage i in., 2005) ale nie głównym (Beehr i in. 2000; Marshall, 2001).

Metodyka

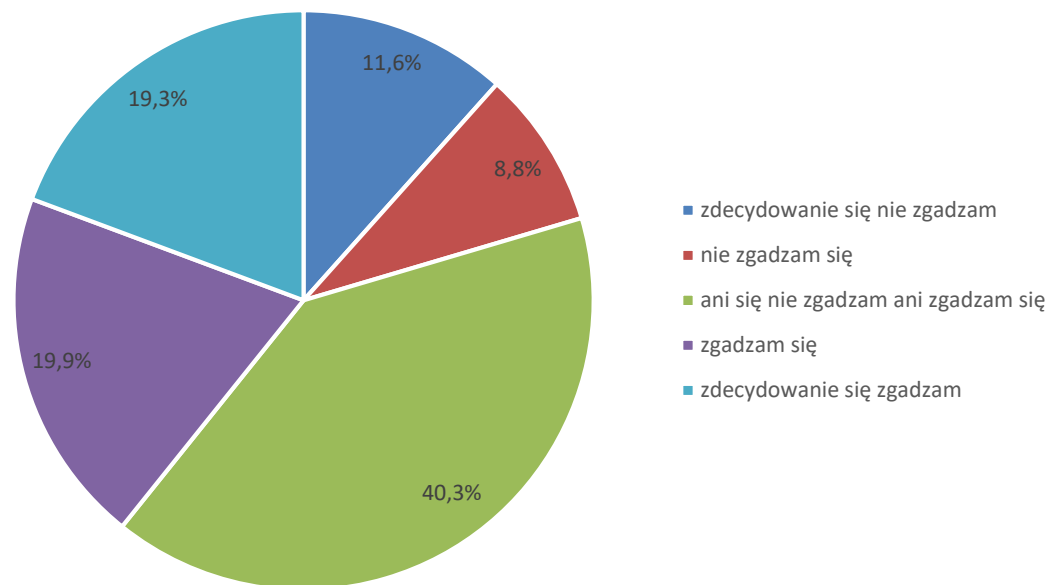
— Badanie zrealizowane w 2020 roku na próbie 1000 osób

Próba badawcza 1000 osób:
400 w wieku 18-24 lata – 400
403 w wieku 25-29 lata – 400
200 w wieku 50-60 lata – 200

Rozkład odpowiedzi na pytanie o satysfakcję z pracy:

W jakim stopniu zgadzasz się ze stwierdzeniem, że jesteś zadowolony ze swojej pracy?

Wielomianowy model logitowy dla kategorii uporządkowanych – podstawy teoretyczne

Wielomianowy model logitowy opisuje prawdopodobieństwo przyjęcia przez i -tą obserwację obserwowalnej zmiennej y wartości równej j . Prawdopodobieństwo to wyraża się wzorem (Amemiya, 1985):

$$p_{ij} = P(y_i = j) = \frac{\exp(K_j - x_i' \beta)}{1 + \exp(K_j - x_i' \beta)} - \frac{\exp(K_{j-1} - x_i' \beta)}{1 + \exp(K_{j-1} - x_i' \beta)},$$

gdzie:

i - numer obserwacji,

k - liczba zmiennych objaśniających,

$x_{1i}, x_{2i}, \dots, x_{ki}$ - wartości poszczególnych zmiennych objaśniających dla i -tej obserwacji,

Wielomianowy model logitowy dla kategorii uporządkowanych – podstawy teoretyczne – cd.

$\beta_1, \dots, \beta_k$ – parametry,

u_i - składnik losowy,

K_{j-1}, K_j kolejne progi przejścia

Interpretacji modelu dokonuje się poprzez ilorazy szans:

$$\frac{\Delta_m \text{Odds}(y_i > j)}{\text{Odds}(y_i > j)} = e^{\beta_m}$$

$\Delta_m \text{Odds}(y_i > j)$ – szansa przekroczenia przez zmienną y_i wartości j przy zmienionej o jednostkę wartości x_{im} ,

$\text{Odds}(y_i > j)$ – szansa przekroczenia przez zmienną y_i wartości j przy niezmienionej o jednostkę wartości x_{im} ,

Zmienna zależna modelu wynika wprost z odpowiedzi na pytanie o satysfakcję z pracy. Pod uwagę brane są tylko nie puste rekordy.

$$y_i = \begin{cases} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{cases}$$

W roli zmiennych niezależnych w modelu występują przekodowane na zmienne binarne:

- cechy opisujące parametry szczegółowe satysfakcji mierzone na skali Likerta (1-5),
- cechy jakościowe mierzone na skali nominalnej np. płeć
- cechy jakościowe mierzone na skali porządkowej np. dochód netto w przedziałach

Grupa czynników	Zmienna	Współczynnik	Błąd standardowy	Statystyka z	Wartość p	Iloraz szans
behawioralne	preferencja wydawania nad oszczędzaniem_3	-0,629	0,366	-1,720	0,086	0,533
	dochody wpływają na decyzje konsumpcyjne_2	-0,908	0,451	-2,016	0,044	0,403
	dochody wpływają na decyzje konsumpcyjne_3	-1,267	0,477	-2,654	0,008	0,282
	majątek wpływa na decyzje konsumpcyjne_5	1,614	0,967	1,668	0,095	5,022
	kontrola wydatków_3	1,605	0,700	2,292	0,022	4,976
	kontrola wydatków_4	1,900	0,672	2,828	0,005	6,687
	kontrola wydatków_5	2,238	0,716	3,127	0,002	9,376
	wydawanie na przyjemności_2	1,775	0,569	3,121	0,002	5,901
	wydawanie na przyjemności_3	1,597	0,482	3,315	0,001	4,936
	wydawanie na przyjemności_4	2,045	0,736	2,778	0,005	7,729
	wydawanie na przyjemności_5	2,890	1,117	2,588	0,010	17,994

Grupa czynników	Zmienna	Współczynnik	Błąd standardowy	Statystyka z	Wartość p	Iloraz szans
ekonomiczne	zadowolenie z wynagrodzenia_3	1,172	0,421	2,783	0,005	3,230
	zadowolenie z wynagrodzenia_4	3,168	0,569	5,564	0,000	23,766
	zadowolenie z wynagrodzenia_5	5,982	1,121	5,337	0,000	396,255
	oszczędności wystarczające na życie bez zmiany poziomu życia do 12 miesięcy	-0,918	0,439	-2,092	0,036	0,399
	zadowolenie z poziomu konsumpcji_2	5,337	1,085	4,918	0,000	207,849
	zadowolenie z poziomu konsumpcji_3	5,282	1,014	5,210	0,000	196,728
	zadowolenie z poziomu konsumpcji_4	5,048	1,042	4,845	0,000	155,774
	zadowolenie z poziomu konsumpcji_5	6,664	1,252	5,321	0,000	783,921
	źródła dochodów: dochody z różnych źródeł pomocy społecznej państwa	1,136	0,488	2,326	0,020	3,115
	źródła dochodów: od rodziców	2,601	0,944	2,754	0,006	13,471
	dochód na osobę w gospodarstwie poniżej 1000 zł	-2,047	0,684	-2,993	0,003	0,129
	dochód netto gospodarstwa pomiędzy 3000 a 4000 zł	-0,919	0,450	-2,043	0,041	0,399

Grupa czynników	Zmienna	Współczynnik	Błąd standardowy	Statystyka z	Wartość p	Iloraz szans
edukacyjne	wykształcenie: zawodowe	1,321	0,778	1,697	0,090	3,749
	wykształcenie: średnie	1,385	0,774	1,789	0,074	3,993
	wykształcenie: wyższe	2,113	0,854	2,476	0,013	8,276
społeczno-demograficzne	praca na etat	2,245	0,518	4,332	0,000	9,438
	praca w ramach umowy cywilno-prawnej	1,609	0,739	2,176	0,030	4,997
	samozaatrudnienie	2,637	0,753	3,501	0,000	13,976
	gospodarstwo jednoosobowe	-1,469	0,471	-3,121	0,002	0,230
	region południowo-zachodni (woj. dolnośląskie i opolskie)	-1,349	0,644	-2,095	0,036	0,259
	miasto 50 000 - 99 999 mieszkańców	-2,034	0,763	-2,665	0,008	0,131
	cut1	7,114	1,549	4,593	0,000	
	cut2	8,329	1,582	5,266	0,000	
	cut3	11,944	1,737	6,876	0,000	
	cut4	14,009	1,809	7,746	0,000	

Wnioski

Największy wpływ na satysfakcję z pracy wywierają:

- satysfakcja z konsumpcji i wynagrodzenia,
- preferowanie wydawania dochodów na przyjemności niż oszczędzanie,
- kontrola wydatków bieżących
- oraz samozatrudnienie.

Dziękuję za uwagę